

Społeczne postrzeganie bogactwa

Opracował
Jan Kujawski

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Wyróżniająca Jakość Badań

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- W ocenie pytanym, aby być uznawanym za osobę bogatą, należy miesięcznie uzyskiwać dochód w wysokości co najmniej 10 000 zł na osobę w rodzinie.
- Z deklaracji badanych wynika, że w Polsce przybywa ludzi bogatych. Niespełna czterech na dziesięciu respondentów (39%) uważa, że udział bogatych w naszym społeczeństwie nie przekracza 10% – w badaniu z 2019 roku takie deklaracje stanowiły aż 50% wszystkich odpowiedzi. Znacząco wzrosła jednak liczba uważających, że odsetek ludzi bogatych mieści się w przedziale 11–49 na 100 mieszkańców Polski (26% wobec 17% poprzednio).
- Przeszło czterech na dziesięciu pytanym (44%) deklaruje, że osoby bogate cieszą się szacunkiem i poważaniem ze strony innych osób. Przeciwny pogląd wyraża dwie piąte (40%) badanych.
- Sześciu na dziesięciu ankietowanych (62%, wzrost o 12 punktów procentowych od 2019 roku) deklaruje, że zna przynajmniej jedną osobę/rodzinę, którą można uznać za naprawdę bogatą, a ponad jedna trzecia (36%, spadek o 10 punktów) jest zdania, że w kolejnych latach liczba bogatych w Polsce będzie się zwiększać.
- Zdaniem Polaków czynnikiem najczęściej decydującym o osiągnięciu bogactwa jest pracowitość (58%).
- Blisko ośmiu na dziesięciu ankietowanych (77%) twierdzi, że w Polsce ludzie nie mają równych szans wzbogacenia się.

SPIS TREŚCI

Spółeczny zasięg bogactwa	1
Spółecznie postrzegany próg bogactwa	4
Postrzeganie ludzi bogatych.....	5

W listopadowym sondażu postanowiliśmy przyjrzeć się temu, jak Polacy postrzegają ludzi bogatych¹. Kwestia ta jest przedmiotem naszych cyklicznych badań. Realizujemy je zwykle w odstępach kilkuletnich od pierwszej połowy lat 90., a więc od momentu, w którym gospodarka rynkowa zaczęła na dobre funkcjonować w naszym kraju, w naturalny sposób powodując zwiększenie rozwarstwienia społecznego².

Zapytaliśmy respondentów, jaki odsetek – według nich – stanowią w naszym kraju ludzie bogaci, a także, ile należy miesięcznie zarabiać, aby uchościć za osobę bogatą. Interesowało nas również, czy ankietowani sami znają ludzi, których uważają za naprawdę bogatych i czy – ich zdaniem – bogactwo wiąże się ze społecznym prestiżem i szacunkiem.

Zadaliśmy też pytania dotyczące tego, czy w najbliższej przyszłości liczba osób bogatych w Polsce powiększy się, czy może zmaleje oraz co przede wszystkim decyduje o tym, że pewna grupa ludzi w stosunkowo krótkim czasie dochodzi do posiadania wielkich pieniędzy.

SPOŁECZNY ZASIĘG BOGACTWA

Poprosiliśmy ankietowanych o wskazanie, ilu – ich zdaniem – bogatych przypada na 100 mieszkańców Polski. Mogli podać dowolną liczbę od 1 do 100. Niemal czterech na dziesięciu respondentów (39%) zadeklarowało, że liczba bogatych w naszym kraju nie przekracza 10%. Warto odnotować, że podczas naszego poprzedniego badania tego zdania było aż 50% pytanych³.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (427) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 6 do 17 listopada 2025 roku na próbie liczącej 992 osoby (w tym: 60,1% metodą CAPI, 23,0% – CATI i 16,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

² Dynamikę nierówności społecznych w Polsce okresu transformacji można zobrazować na przykładzie wartości współczynnika Giniego, zawierającego się w przedziale od 0 do 1, gdzie niższy współczynnik oznacza mniejsze nierówności, a wyższy – większe. Już w 1988 r. wskaźnik ten wynosił 0,282, to znaczy, że jeszcze pod koniec PRL-u nierówności dochodowe były zbliżone do niektórych kapitalistycznych państw Europy. W toku transformacji nierówności narastały, przekraczając 0,4 w 2005 roku.

Zob.: Woźniak M. G., *Nierówności społeczne a rozwój gospodarczy*, [w:] *Nierówności społeczne w Polsce* (2014), Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2014.

³ Zob. komunikat CBOS: „Społeczne postrzeganie bogactwa i ludzi bogatych”, sierpień 2019 (oprac. A. Głowacki).

Obecnie istotnie zwiększył się udział osób wyrażających pogląd, że odsetek ludzi bogatych mieści się w przedziale od 11 do 49 na 100 mieszkańców Polski (26% takich deklaracji w stosunku do 17% w 2019 roku). Podobnie jak poprzednio jedna czwarta respondentów miała problem z precyzyjnym określeniem odsetka ludzi bogatych w naszym społeczeństwie.

CBOS

RYS. 1. Czy dużo, Pana(i) zdaniem, jest dziś w naszym kraju ludzi bogatych?
Jak Pan(i) ocenia, ilu bogatych przypada na 100 mieszkańców Polski?

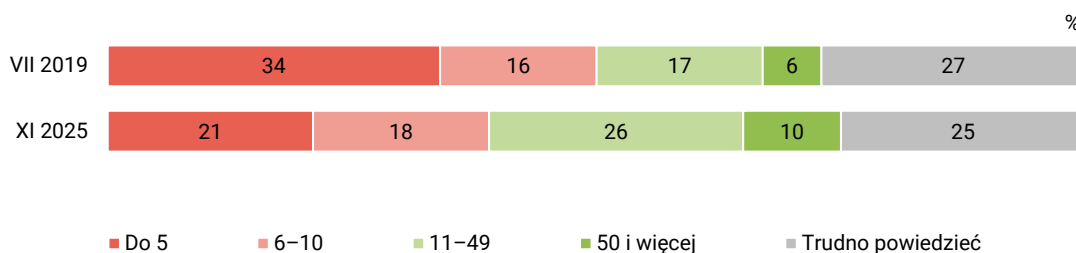

TABELA 1

Czy dużo, Pana(i) zdaniem, jest dziś w naszym kraju ludzi bogatych? Jak Pan(i) ocenia, ilu bogatych przypada na 100 mieszkańców Polski?

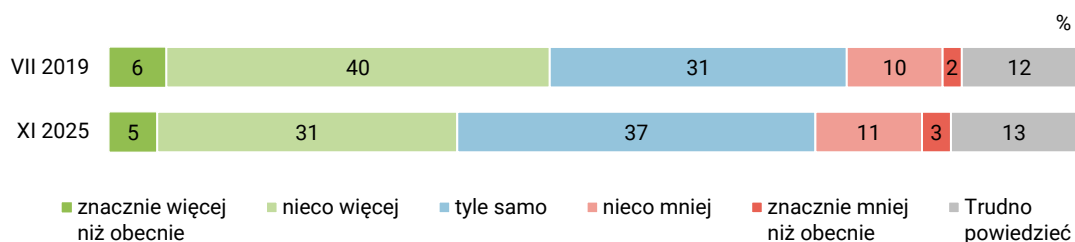
	VII 2019	XI 2025
Średnia	14	20
Mediana	10	10
Modalna	10	10

Badani nadal dość optymistycznie prognozują rozpowszechnianie się bogactwa w naszym kraju, jednak liczba uważających, że odsetek osób bogatych będzie w kolejnych latach się zwiększać, spadła w porównaniu z ostatnim pomiarem o 10 punktów procentowych (z 46% do 36%).

Udział deklarujących, że ludzi bogatych w kolejnych latach będzie więcej, w sposób znaczący przewyższa jednak udział tych, którzy twierdzą, że bogatych będzie mniej (36% do 14%).

Przekonanie o tym, że w kolejnych latach ludzi bogatych będzie w Polsce przybywać, częściej niż przeciętnie wyrażają mężczyźni niż kobiety (41% do 32%). W poszczególnych grupach społeczno-demograficznych są to najczęściej mieszkańcy największych miast, osoby z wyższym wykształceniem, a także badani o najwyższych dochodach *per capita*.

RYS. 2. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższych kilku lat ludzi naprawdę bogatych będzie w Polsce:

Wartości mogą nie sumować się do 100% ze względu na zaokrąglenia

TABELA 2

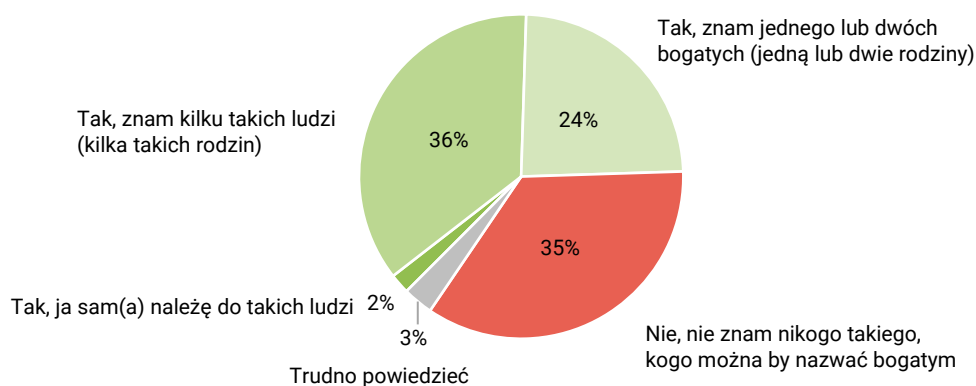
Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższych kilku lat ludzi naprawdę bogatych będzie w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I 1997	I 1999	I 2004	V 2007	VII 2019	XI 2025							
	w procentach												
– znacznie więcej niż obecnie	10	50	9	52	4	34	7	50	6	46	5	36	
– nieco więcej	40		43		30	34	43		40		31		36
– tyle samo	28		27		32		29		31		37		
– nieco mniej	6	7	8	9	17	21	6	6	10	12	11	14	
– znacznie mniej niż obecnie	1		1		4	21	0	6	2		3		14
Trudno powiedzieć	15		12		13		15		12		13		

Przeszło sześciu na dziesięciu ankietowanych deklaruje, że zna przynajmniej jedną osobę/rodzinę, którą można uznać za naprawdę bogatą bądź sami się do nich zaliczają (62%). W poprzednim badaniu poświęconym temu zjawisku realizowanym w 2019 roku odsetek takich wskazań był niższy o 12 punktów procentowych (50%)⁴.

Znajomość kogoś naprawdę bogatego nieco częściej deklarują mężczyźni niż kobiety. Liczniej niż przeciętnie takie deklaracje składają również mieszkańcy zarówno największych miast, jak i miast liczących poniżej 20 000 mieszkańców. W grupach zawodowych zdecydowanie najczęściej do znajomości z kimś naprawdę bogatym przyznają się przedstawiciele kadry kierowniczej/specjaliści z wyższym wykształceniem, a także osoby pracujące na własny rachunek.

⁴ Zobacz przypis 3.

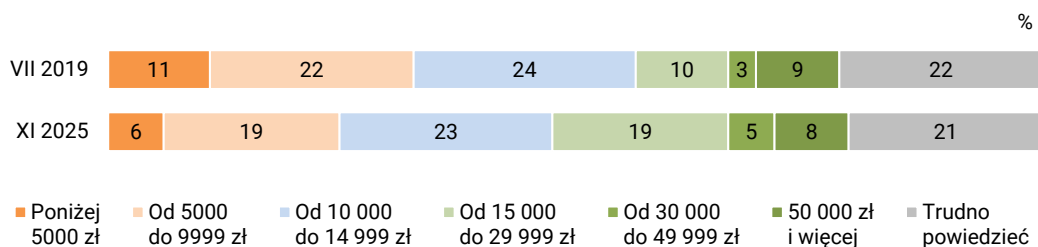
RYS. 3. Czy Pan(i) osobiście zna kogoś naprawdę bogatego lub naprawdę bogatą rodzinę?

SPOŁECZNIE POSTRZEGANY PRÓG BOGACTWA

Jaką kwotą miesięcznie w przeliczeniu na jedną osobę powinna dysponować rodzina, aby być uznawana za bogatą? W tej kwestii wśród badanych panuje rozbieżność opinii. Podobnie jak w poprzednim sondażu realizowanym w 2019 roku⁵ najczęściej ankietowanych (23%) uważa, że powinna być to kwota mieszcząca się w przedziale od 10 000 zł do 14 999 zł. Blisko dwóch na dziesięciu pytanym (po 19%) wskazuje przedziały od 5 000 zł do 9 999 zł oraz od 15 000 zł do 29 999 zł (w tym drugim przypadku możemy mówić o wyraźnym wzroście względem pomiaru z 2019 roku). Warto również odnotować, że podobnie jak w 2019 roku przeszło dwóch na dziesięciu respondentów (21%) ma problem z precyzyjnym określeniem kwoty stanowiącej próg bogactwa.

RYS. 4. Ile pieniędzy na jedną osobę miesięcznie musi mieć rodzina, żeby uznawana była za naprawdę bogatą? Chodzi nam o wysokość dochodu netto (na rękę) na jedną osobę w rodzinie.

Wartości mogą nie sumować się do 100% ze względu na zaokrąglenia

⁵ Zob. przypis 3.

Respondenci jako próg bogactwa najczęściej wskazują kwotę 10 000 zł netto w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Taką samą wartość przyjęła mediana, a więc wartość środkowa dzieląca zbiór obserwacji na pół, natomiast średnia arytmetyczna wyniosła 17 862,17 zł.

Ze względu na to, że ankietowani w kilku przypadkach podawali w odpowiedziach nieadekwatnie niskie kwoty, co mogło wpłynąć na zniekształcenie średniej, postanowiliśmy wyłączyć ze zbioru obserwacje odstające (niższe niż 2000 zł). Po zastosowaniu tej procedury średnia wyniosła 18 013,57 zł.

TABELA 3

Ile pieniędzy na jedną osobę miesięcznie musi mieć rodzina, żeby uznawana była za naprawdę bogatą? Chodzi nam o wysokość dochodu netto (na rękę) na jedną osobę w rodzinie.

Mediana	10 000 zł
Modalna	10 000 zł
Średnia	17 862,17 zł
Średnia po wyłączeniu obserwacji odstających*	18 013,57 zł

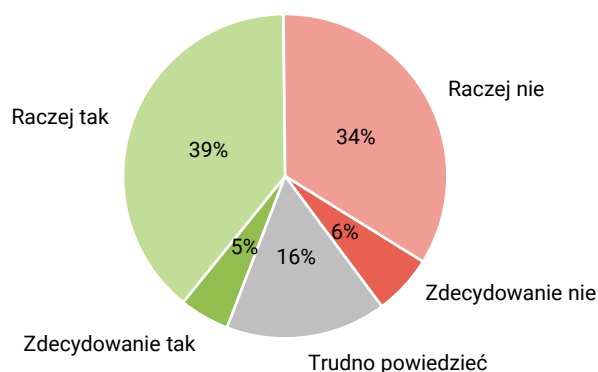
* Za obserwacje odstające uznano odpowiedzi niższe niż 2000 zł

POSTRZEGANIE LUDZI BOGATYCH

Czy bogactwo wiąże się z szacunkiem i poważaniem ze strony innych ludzi? W tej kwestii zdania ankietowanych są podzielone z lekką przewagą opinii pozytywnych (44%) nad negatywnymi (40%). Z kolei 16% respondentów nie ma wyrobionego poglądu na ten temat.

CBOS

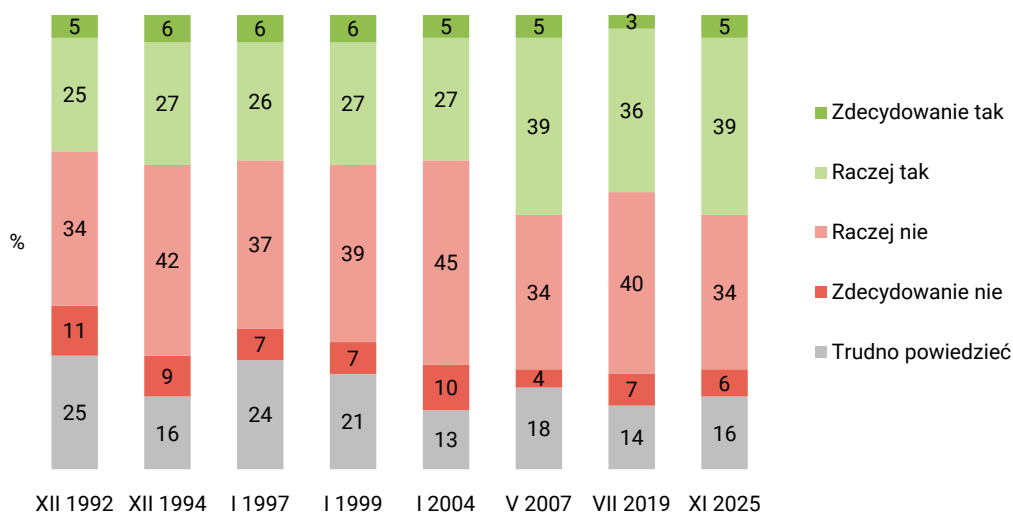
RYS. 5. Czy bogaci cieszą się, Pana(i) zdaniem, szacunkiem i poważaniem ze strony innych ludzi czy też nie?

W porównaniu z badaniem z 2019 roku ankietowani nieco częściej wskazują, że bogaci cieszą się szacunkiem i poważaniem ze strony innych. Udział takich deklaracji wzrósł o 5 punktów procentowych, zaś o 7 punktów procentowych zmniejszyła się liczba badanych wyrażających zdanie przeciwne.

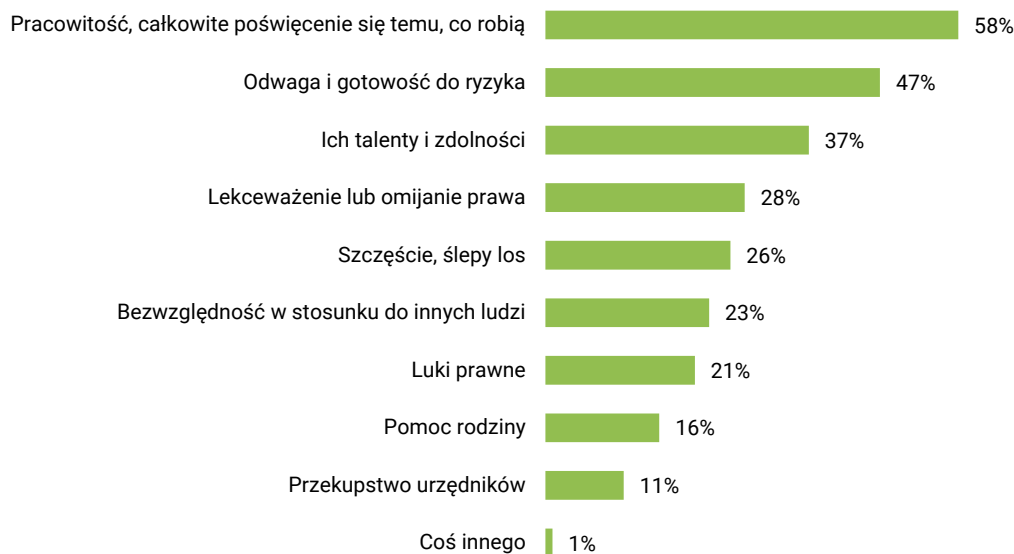
CBOS

RYS. 6. Czy bogaci cieszą się, Pana(i) zdaniem, szacunkiem i poważaniem ze strony innych ludzi czy też nie?

Ankietowanych poprosiliśmy również o to, aby z zaproponowanych kategorii wskazali maksymalnie trzy czynniki, które – ich zdaniem – decydują o tym, że niektórzy ludzie w stosunkowo krótkim czasie dochodzą do wielkich pieniędzy. Blisko sześciu na dziesięciu respondentów wskazywało pracowitość (58%) i jest to najwyższy wynik w całej historii prowadzenia pomiarów dotyczących społecznego postrzegania bogactwa. Podobnie jak podczas ostatniego badania z 2019 roku w dalszej kolejności pytani wskazywali odwagę i gotowość do ryzyka (47%) oraz talenty i zdolności (37%).

RYS. 7. Co, Pana(i) zdaniem, przede wszystkim decyduje o tym, że niektórzy ludzie w stosunkowo krótkim czasie dochodzą do wielkich pieniędzy? Proszę wybrać nie więcej niż trzy czynniki.

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać maksymalnie 3 odpowiedzi

TABELA 4

Co, Pana(i) zdaniem, przede wszystkim decyduje o tym, że niektórzy ludzie w stosunkowo krótkim czasie dochodzą do wielkich pieniędzy? Proszę wybrać nie więcej niż trzy czynniki.

	X 1992	XII 1994	I 1997	I 1999	I 2004	V 2007	VII 2019	XI 2025
	w procentach							
Pracowitość, całkowite poświęcenie się temu, co robią	26 (7)	31 (5)	46 (2)	41 (2)	29 (6-7)	41 (1)	43 (1-2)	58 (1)
Odwaga i gotowość do ryzyka	38 (3)	36 (3)	49 (1)	46 (1)	38 (1)	40 (2)	43 (1-2)	47 (2)
Ich talenty i zdolności	29 (5)	32 (4)	40 (3-4)	39 (3)	32 (4-5)	33 (4)	36 (3)	37 (3)
Lekceważenie lub omijanie prawa	44 (1)	42 (1)	40 (3-4)	38 (4)	37 (2)	35 (3)	26 (5)	28 (4)
Szczęście, ślepy los	15 (8)	17 (8)	20 (7)	17 (8)	24 (8)	25 (7)	22 (7)	26 (5)
Bezwzględność w stosunku do innych ludzi	27 (6)	23 (7)	29 (6)	35 (5)	32 (4-5)	26 (6)	24 (6)	23 (6)
Wykorzystywanie luk prawnych	39 (2)	39 (2)	34 (5)	34 (6)	36 (3)	31 (5)	27 (4)	21 (7)
Pomoc rodziny	10 (9)	8 (9)	13 (9)	13 (9)	10 (9)	12 (9)	11 (9)	16 (8)
Przekupstwo urzędników	32 (4)	28 (6)	19 (8)	21 (7)	29 (6-7)	19 (8)	13 (8)	11 (9)
Coś innego	2	1	1	3	3	2	3	1
Trudno powiedzieć	3	4	2	3	5	6	5	3

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać maksymalnie 3 odpowiedzi

Liczby w nawiasach oznaczają miejsce w rankingu najczęstszych wskazań

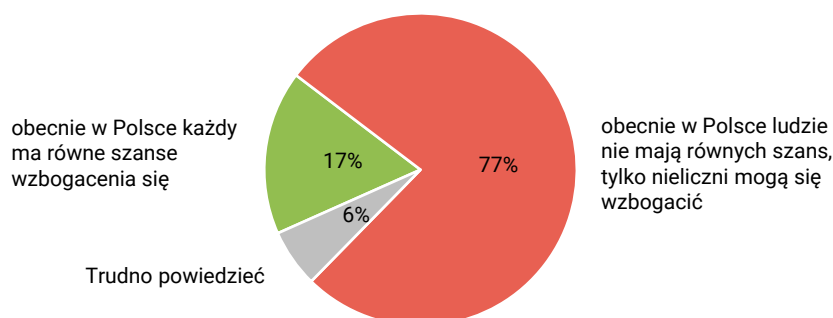
Ponad trzy czwarte badanych uważa, że w Polsce ludzie nie mają równych szans, a tylko nieliczni mogą się wzbogacić (77%), co stanowi identyczny odsetek jak w 2019 roku. Z kolei 17% ankietowanych uważa, że w naszym kraju każdy ma równe szanse wzbogacenia się (spadek o 1 punkt procentowy). Określonego zdania na ten temat nie ma 6% respondentów.

Od początku prowadzonych przez nas pomiarów odsetek osób twierdzących, że w Polsce ludzie nie mają równych szans wzbogacenia się, stanowił zdecydowaną większość. Najwyższą wartość osiągnął w 2004 roku, kiedy to przeszło dziewięciu na dziesięciu badanych (93%) wyrażało taki pogląd. W ostatnich dwóch badaniach odsetek osób wskazujących, że w Polsce ludzie nie mają równych szans, jeżeli chodzi o możliwość wzbogacenia się, spadł poniżej 80%. Od 2019 roku obserwujemy również znacząco wyższy niż w poprzednich pomiarach udział osób uważających, że w naszym kraju każdy ma równe szanse wzbogacenia się (17–18%). Nadal jednak przekonanie, że ludzie nie mają równych szans wzbogacenia się, dominuje we wszystkich grupach ankietowanych.

Najczęściej przekonanie, że w Polsce ludzie mają równe szanse wzbogacenia się, wyrażają respondenci w wieku od 25 do 44 lat, a także osoby o najwyższych dochodach *per capita*. Pogląd taki jest również stosunkowo popularny wśród badanych najczęściej uczestniczących w praktykach religijnych.

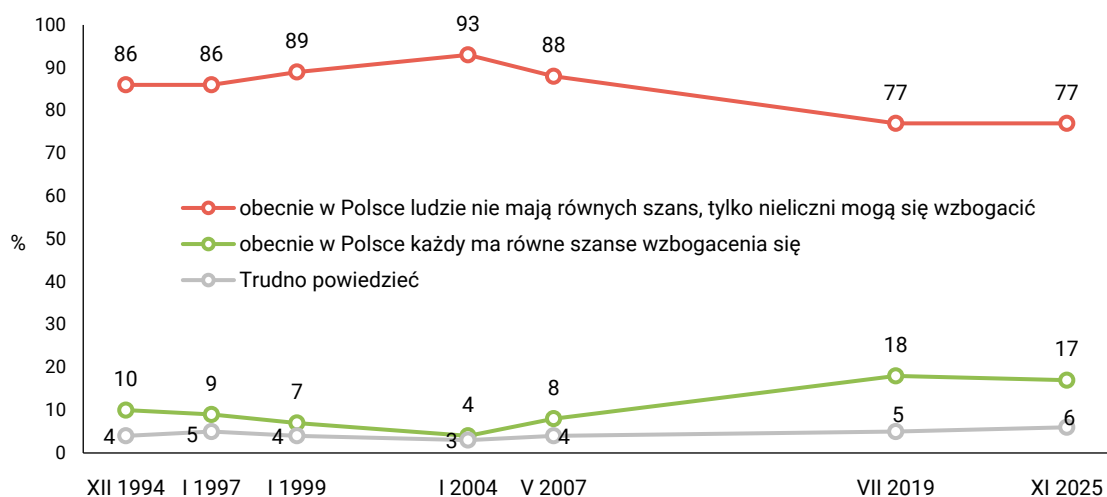
CBOS

RYS. 8. Czy sądzi Pan(i), że:

CBOS

RYS. 9 Czy sądzi Pan(i), że:

Biorąc pod uwagę preferencje partyjne, najczęściej zwolennikami poglądu, że w Polsce ludzie mają równe szanse wzbogacenia się, są wyborcy Konfederacji Wolność i Niepodległość (25%). Najrzadziej tego zdania są wyborcy Konfederacji Korony Polskiej (13%).

TABELA 5

Czy sądzi Pan (i), że:	Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?					
	Koalicja Obywatelska	Konfederacja Wolność i Niepodległość	Konfederacja Korony Polskiej*	Prawo i Sprawiedliwość	Lewica*	Wyborcy niezdecydowani
procentowanie w kolumnach						
obecnie w Polsce każdy ma równe szanse wzbogacenia się	17	25	13	17	19	18
obecnie w Polsce ludzie nie mają równych szans, tylko nieliczni mogą się wzbogacić	78	71	84	81	74	72
Trudno powiedzieć	5	4	3	2	7	10

* Ze względu na niskie liczebności w próbie wyniki należy traktować ostrożnie

W społecznej ocenie próg bogactwa w Polsce zaczyna się od dochodów na poziomie 10 000 zł na osobę w rodzinie.

Badani przewidują wzrost liczby bogatych w ciągu najbliższych kilku lat, ale z nieco mniejszym optymizmem niż poprzednio. Nadal jednak zdecydowanie więcej jest respondentów uważających, że liczba bogatych w Polsce będzie się zwiększać, niż będących przeciwnego zdania. W porównaniu z sondażem z 2019 roku istotnie wzrósł udział osób, które znają kogoś naprawdę bogatego.

Polacy są podzieleni w ocenie, czy osoby bogate cieszą się szacunkiem społecznym. Niewielką przewagę mają jednak respondenci, którzy uważają, że bogactwo wiąże się z uznaniem w oczach innych. Zdaniem badanych czynnikiem najczęściej decydującym o osiągnięciu bogactwa jest pracowitość.

Niezmiennie od początku naszych pomiarów zdecydowana większość ankietowanych twierdzi, że Polska nie jest krajem, w którym ludzie mają równe szanse wzbogacenia się.

TABELA 1

		Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższych kilku lat ludzie naprawdę bogatych będzie w Polsce:				Liczba osób
		więcej	tyle samo	mniej	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		36	37	14	13	991
Płeć	Mężczyźni	41	36	12	11	471
	Kobiety	32	37	15	16	520
Wiek	18–24 lata	32	36	21	11	81
	25–34	35	45	13	7	143
	35–44	37	42	12	9	194
	45–54	36	37	15	11	177
	55–64	38	31	13	19	143
	65 lat i więcej	38	31	13	19	253
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	40	17	15	395
	Miasto do 19 999	41	32	11	16	134
	20 000 – 99 999	38	41	12	9	190
	100 000 – 499 999	39	35	12	14	150
	500 000 i więcej mieszk.	53	26	10	11	121
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	35	24	21	20	102
	Zasadnicze zawodowe	29	35	21	16	219
	Średnie	31	44	12	13	361
	Wyższe	49	34	8	10	309
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	48	35	9	8	152
	Średni personel, technicy	30	51	9	10	59
	Pracownicy adm.-biurowi	36	51	8	5	75
	Pracownicy usług	37	38	16	9	63
	Robotnicy wykwalifikowani	37	37	8	17	113
	Robotnicy niewykwalifik.	31	38	29	2	32
	Rolnicy	19	33	25	23	33
	Pracujący na własny rach.	35	33	24	8	58
	Bezrobotni	24	39	14	24	17
	Emeryci	37	29	13	21	273
	Renciści	41	40	12	6	26
	Uczniowie i studenci	30	35	24	11	45
	Zajmujący się domem i inni	30	47	18	5	46
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	39	40	12	9	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	32	45	11	12	125
	sekt. pryw. poza rolnict.	41	37	13	8	284
	prywatnym gosp. rolnym	18	39	21	22	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	32	34	14	20	123
	Od 2000 do 2999 zł	31	34	18	16	160
	Od 3000 do 3999 zł	31	45	13	11	140
	Od 4000 do 5999 zł	40	39	12	8	153
	6000 zł i więcej	53	32	9	6	108
	Trudno powiedzieć	29	39	13	18	126
	Odmowa odpowiedzi	40	33	14	13	182
Ocena własnych war. mater.	Złe	30	23	27	20	46
	Średnie	32	33	16	18	328
	Dobre	39	39	12	10	617
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	36	28	15	41
	Raz w tygodniu	28	36	17	18	329
	1–2 razy w miesiącu	33	43	11	13	116
	Kilka razy w roku	43	37	11	9	261
	W ogóle nie uczestniczy	43	36	11	9	221
Poglądy polityczne	Lewica	48	36	7	10	248
	Centrum	38	45	9	8	238
	Prawica	32	35	20	13	351
	Trudno powiedzieć	26	27	17	30	123

TABELA 2

		Czy Pan(i) osobiście zna kogoś naprawdę bogatego lub naprawdę bogatą rodzinę?				Liczba osób
		Tak, ja sam(a) należę do takich ludzi	Tak, znam takich ludzi	Nie, nie znam nikogo takiego, kogo można by nazwać bogatym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	60	35	3	989
Płeć	Mężczyźni	2	64	32	3	471
	Kobiety	1	58	38	3	517
Wiek	18–24 lata	1	65	32	1	81
	25–34	2	72	24	2	142
	35–44	2	69	27	1	194
	45–54	3	62	32	4	177
	55–64		61	34	4	143
	65 lat i więcej	1	44	51	3	252
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	57	40	3	395
	Miasto do 19 999	0	69	23	7	134
	20 000 – 99 999	3	58	39	0	189
	100 000 – 499 999	3	59	36	3	149
	500 000 i więcej mieszk.	1	69	27	2	121
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	1	45	50	4	101
	Zasadnicze zawodowe	1	56	40	3	219
	Średnie	1	56	40	3	360
	Wyższe	2	75	21	2	308
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	78	19	1	152
	Średni personel, technicy	4	66	27	4	59
	Pracownicy adm.-biurowi	1	71	26	2	74
	Pracownicy usług		62	37	2	63
	Robotnicy wykwalifikowani	2	60	33	5	113
	Robotnicy niewykwalifik.		62	38		32
	Rolnicy		55	37	8	33
	Pracujący na własny rach.	7	75	9	10	58
	Bezrobotni		56	44		17
	Emeryci	1	46	51	3	272
	Renciści		48	52		26
	Uczniowie i studenci		71	29		45
	Zajmujący się domem i inni		48	52		46
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	67	28	4	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	67	29	2	125
	sekt. pryw. poza rolnict.	2	73	22	4	284
	prywatnym gosp. rolnym	3	56	33	8	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	1	53	45	1	123
	Od 2000 do 2999 zł	1	51	44	4	160
	Od 3000 do 3999 zł	1	64	34	1	140
	Od 4000 do 5999 zł		66	32	2	153
	6000 zł i więcej	5	78	15	1	108
	Trudno powiedzieć		57	36	7	125
	Odmowa odpowiedzi	3	59	35	3	180
Ocena własnych war. mater.	Złe		58	40	1	45
	Średnie	1	54	42	4	327
	Dobre	2	64	32	2	617
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	60	35	3	41
	Raz w tygodniu	1	55	40	4	327
	1–2 razy w miesiącu	4	50	45	1	116
	Kilka razy w roku	1	67	30	3	261
	W ogóle nie uczestniczy	2	67	30	1	221
Poglądy polityczne	Lewica	1	71	26	1	248
	Centrum	3	56	40	1	238
	Prawica	1	62	34	3	350
	Trudno powiedzieć	1	45	47	7	123

TABELA 3

		Ile pieniędzy na jedną osobę miesięcznie musi mieć rodzina, żeby uznawana była za naprawdę bogatą? Chodzi nam o wysokość dochodu netto (na rękę) na jedną osobę w rodzinie.							Liczba osób
		< 5000 zł	5000–9999 zł	10000–14999 zł	15000–29999 zł	30000–49999 zł	≥ 50000 zł	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		6	19	23	19	5	8	21	982
Płeć	Mężczyźni	5	18	22	21	5	11	18	467
	Kobiety	6	21	24	17	4	4	23	515
Wiek	18–24 lata	5	26	23	20	4	3	18	81
	25–34	7	27	22	27	1	6	9	143
	35–44	4	17	29	20	4	8	19	194
	45–54	4	16	24	19	7	8	23	175
	55–64	8	16	23	15	4	13	21	142
	65 lat i więcej	7	19	20	15	5	6	27	248
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	21	24	13	4	7	24	393
	Miasto do 19 999	3	18	26	17	3	9	24	134
	20 000 – 99 999	6	22	23	22	3	7	16	186
	100 000 – 499 999	7	19	24	16	5	6	24	150
	500 000 i więcej mieszk.	6	12	19	36	8	10	8	119
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	6	28	16	10	6	5	28	101
	Zasadnicze zawodowe	10	21	24	11	2	7	24	218
	Średnie	6	18	23	18	5	7	22	356
	Wyższe	3	17	25	28	5	9	14	307
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	17	28	25	6	11	13	150
	Średni personel, technicy	2	27	27	20	3	5	16	58
	Pracownicy adm.-biurowi	3	18	24	31	3	7	13	75
	Pracownicy usług	7	18	19	24	5	13	14	62
	Robotnicy wykwalifikowani	9	16	25	15	7	7	22	113
	Robotnicy niewykwalifik.	3	26	43	11		3	13	32
	Rolnicy	9	21	18	12		5	36	33
	Pracujący na własny rach.	8	12	21	27	5	9	18	58
	Bezrobotni	5	25	26		4		41	17
	Emeryci	9	19	19	13	5	8	28	269
	Renciści	3	37	16	18	3	4	18	26
	Uczniowie i studenci		21	24	28	5	6	16	45
	Zajmujący się domem i inni	11	25	26	9	2	3	24	46
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	17	25	19	4	9	21	145
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	21	27	19	4	11	15	125
	sekt. prywat. poza rolnict.	5	16	25	27	6	8	13	282
	prywatnym gosp. rolnym	12	25	17	12			34	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	9	26	20	12	3	6	23	123
	Od 2000 do 2999 zł	10	23	25	13	4	7	18	158
	Od 3000 do 3999 zł	6	22	27	21	3	4	17	140
	Od 4000 do 5999 zł	3	20	21	25	6	9	15	153
	6000 zł i więcej	3	9	22	38	5	16	8	107
	Trudno powiedzieć	7	15	24	15	5	4	30	126
	Odmowa odpowiedzi	4	18	23	13	5	8	29	176
Ocena własnych war. mater.	Złe		20	18	19	7	8	29	45
	Średnie	7	20	24	16	3	6	24	325
	Dobre	6	19	24	20	5	8	18	612
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	32	24	7		4	25	41
	Raz w tygodniu	8	20	24	13	3	8	25	325
	1–2 razy w miesiącu	6	21	27	15	6	7	18	116
	Kilka razy w roku	4	18	24	21	6	7	19	258
	W ogóle nie uczestniczy	4	17	20	30	5	8	17	221
Poglądy polityczne	Lewica	3	18	25	23	6	10	14	247
	Centrum	7	20	23	19	5	6	21	237
	Prawica	6	23	24	18	4	9	17	349
	Trudno powiedzieć	11	11	20	12	3	3	40	121

TABELA 4

		Czy bogaci cieszą się, Pana(i) zdaniem, szacunkiem i poważaniem ze strony innych ludzi czy też nie?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		44	40	16	987
Płeć	Mężczyźni	41	44	15	471
	Kobiety	47	35	17	516
Wiek	18–24 lata	64	23	13	81
	25–34	46	32	22	143
	35–44	50	34	16	194
	45–54	46	39	15	174
	55–64	40	43	17	143
	65 lat i więcej	34	52	14	253
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	40	17	392
	Miasto do 19 999	45	38	17	134
	20 000 – 99 999	44	40	15	189
	100 000 – 499 999	45	40	15	150
	500 000 i więcej mieszk.	47	39	14	121
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	44	41	16	101
	Zasadnicze zawodowe	43	43	14	217
	Średnie	41	41	18	360
	Wyższe	50	35	15	308
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	45	36	19	151
	Średni personel, technicy	48	42	10	58
	Pracownicy adm.-biurowi	59	29	12	75
	Pracownicy usług	41	34	25	63
	Robotnicy wykwalifikowani	36	44	20	113
	Robotnicy niewykwalifik.	49	48	2	32
	Rolnicy	33	48	20	31
	Pracujący na własny rach.	60	21	19	58
	Bezrobotni	34	42	23	17
	Emeryci	36	49	14	273
	Renciści	47	34	20	26
	Uczniowie i studenci	63	23	14	45
	Zajmujący się domem i inni	57	33	10	46
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	50	33	17	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	41	43	16	125
	sekt. prywat. poza rolnict.	48	36	17	284
	prywatnym gosp. rolnym	38	42	20	34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	43	45	12	123
	Od 2000 do 2999 zł	44	40	16	160
	Od 3000 do 3999 zł	53	37	10	140
	Od 4000 do 5999 zł	46	40	13	153
	6000 zł i więcej	51	34	15	108
	Trudno powiedzieć	39	39	22	126
Ocena własnych war. mater.	Odmowa odpowiedzi	37	40	23	177
	Złe	44	49	7	45
	Średnie	40	38	22	326
Udział w prakt. religijnych	Dobre	47	40	13	615
	Kilka razy w tygodniu	53	31	16	41
	Raz w tygodniu	46	37	17	328
	1–2 razy w miesiącu	41	47	12	116
	Kilka razy w roku	45	38	16	259
	W ogóle nie uczestniczy	42	41	17	221
Poglądy polityczne	Lewica	46	42	12	248
	Centrum	45	42	13	236
	Prawica	46	39	15	351
	Trudno powiedzieć	36	36	27	122

TABELA 5

		Czy sędzi Pan(i), że:			Liczba osób
		obecnie w Polsce każdy ma równe szanse wzbogacenia się	obecnie w Polsce ludzie nie mają równych szans, tylko nieliczni mogą się wzbogacić	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		17	77	6	990
Płeć	Mężczyźni	19	76	5	471
	Kobiety	15	79	6	519
Wiek	18–24 lata	14	81	5	81
	25–34	24	72	4	143
	35–44	22	72	6	194
	45–54	15	80	5	177
	55–64	13	82	5	143
	65 lat i więcej	14	79	7	253
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	77	4	395
	Miasto do 19 999	15	75	9	134
	20 000 – 99 999	19	78	4	190
	100 000 – 499 999	14	79	7	150
	500 000 i więcej mieszk.	15	78	8	121
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	13	78	9	102
	Zasadnicze zawodowe	19	78	3	219
	Średnie	16	79	6	360
	Wyższe	18	75	6	309
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18	75	7	152
	Średni personel, technicy	27	70	3	58
	Pracownicy adm.-biurowi	10	85	5	75
	Pracownicy usług	23	77		63
	Robotnicy wykwalifikowani	23	70	7	113
	Robotnicy niewykwalifik.	16	84		32
	Rolnicy	26	74		33
	Pracujący na własny rach.	19	69	12	58
	Bezrobotni	34	59	7	17
	Emeryci	12	81	7	273
	Renciści	20	75	5	26
	Uczniowie i studenci	8	89	3	45
	Zajmujący się domem i inni	9	83	8	46
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	21	73	6	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	81	3	125
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	74	7	284
	prywatnym gosp. rolnym	24	76		34
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	12	84	3	123
	Od 2000 do 2999 zł	12	83	5	160
	Od 3000 do 3999 zł	23	72	5	140
	Od 4000 do 5999 zł	18	79	2	153
	6000 zł i więcej	27	64	9	108
	Trudno powiedzieć	17	77	7	126
	Odmowa odpowiedzi	13	80	8	181
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	87	3	46
	Średnie	13	81	6	328
	Dobre	19	75	6	616
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	74	1	41
	Raz w tygodniu	17	77	6	328
	1–2 razy w miesiącu	20	77	3	116
	Kilka razy w roku	18	76	7	261
	W ogóle nie uczestniczy	14	82	4	221
Poglądy polityczne	Lewica	14	80	6	248
	Centrum	19	78	3	238
	Prawica	16	79	4	351
	Trudno powiedzieć	18	69	13	123